

Pracownicy-emigranci w Wielkiej Brytanii

Twoje prawa pracownicze są prawnie chronione. Nowy projekt wydawania licencji został wprowadzony, aby kontrolować agencje rekrutujące pracowników do firm zajmujących się świeżymi produktami rolnymi. Posiadanie licencji gwarantuje, że agencje pośredniczące w zatrudnieniu oraz firmy, które zatrudniają pracowników spełniają pewne standardy zatrudnienia. Jeżeli Twój pracodawca zajmuje się sprowadzaniem pracowników, to potrzebuje licencji Gangmasters. Powinieneś unikać pracy dla osoby lub firmy, która nie nalega, abyś był prawnie zarejestrowany.

Władze Wydające Licencje Gangmasters (Gangmasters Licensing Authority - GLA)

GLA jest organizacją założoną w celu chronienia pracowników przed wyzyskiem. Skontaktuj się z GLA, jeżeli uważasz, że Twoje prawa nie są przestrzegane.

Tel: 0845 602 5020 lub enquiries@gla.gsi.gov.uk

Procedura Prawna – Twoje Prawa

W razie aresztowania masz prawo do przedstawiciela prawnego (adwokata) oraz do poinformowania osoby wyznaczonej przez siebie o swoim aresztowaniu. Jeżeli istnieje taka potrzeba, możesz skorzystać z pomocy tłumacza. Jeżeli zostaniesz zatrzymany, staniesz przed sądem następnego dnia roboczego. Adwokat udzieli Ci pomocy w trakcie tego procesu. Jeżeli nie przyznasz się do winy, może dojść do procesu sądowego, podczas którego sąd podejmie decyzję na podstawie dowodów. Jeżeli zostaniesz uznany za winnego, możesz otrzymać upomnienie, karę grzywny, zostać zwolniony warunkowo, skazany na karę więzienia lub na wykonanie prac społecznych.

Dalsze informacje dotyczące Prawa Szkockiego są dostępne na stronie www.scotland.gov.uk

PRZYDATNE NUMERY KONTAKTOWE

Policja Środkowej Szkocji 01786 456000
(wszelkie pytania)
Telefon tekstowy 01786 445533
www.centralscotland.police.uk

Crimestoppers 0800 555111

Władze lokalne

Urząd Miasta
Clackmannanshire 01259 450000
Urząd Miasta Falkirk 01324 506070
Urząd Miasta Stirling 08452 777000

Pomoc dla kobiet

Stirling Women's Aid 01786 470897
Clacks Women's Aid 01259 721407
Falkirk Women's Aid 01324 635661

Prokuratura Okręgowa 0844 561 3110

Wsparcie dla ofiar przestępstw 01324 633433
01786 445782
www.victimsupportfalkirk.org.uk

Urząd ds. Równości Rasowej w Środkowej Szkocji sp. z o.o. 01324 610950
www.centralscotlandrec.org.uk

Szkocki Urząd ds. Uchodźców 0141 248 9799

Porady dla imigrantów 0141 248 2956

Dalsze informacje i porady

Jeżeli jesteś pracownikiem-emigrantem, możesz zwrócić się do policji Środkowej Szkocji, jeśli masz jakiegokolwiek obawy lub problemy.

Prosimy o kontakt z Wydziałem ds. Różnicowania. Nr tel.: 01786 826022

Central Scotland Police

Together for safer communities

Informacje dla pracowników-emigrantów i zagranicznych gości na obszarze policyjnym Środkowej Szkocji

Policja Środkowej Szkocji wita Cię w naszej okolicy, która jest jednym z najbezpieczniejszych miejsc w Wielkiej Brytanii. Ta ulotka ma na celu zapewnienie Ci bezpiecznego i przyjemnego pobytu w Szkocji.

ROLA POLICJI

Policja jest po to, aby pomagać i służyć społeczeństwu. Naszą rolą jest chronienie życia i własności, zapobieganie przestępczości, a kiedy przestępstwo zostanie popełnione, przeprowadzenie dochodzenia w celu znalezienia sprawców i postawienia ich przed obliczem sprawiedliwości. Podejście Policji Środkowej Szkocji do utrzymywania porządku jest zgodne z zasadą „Bezpieczniejszej Środkowej Szkocji”. Zasada ta jest oparta na słuchaniu i odpowiadaniu na potrzeby społeczności. Nasze zobowiązanie to osiągnięcie doskonałości w służbie społeczeństwu bez względu na rasę, religię, wiek, płeć, orientację seksualną lub niepełnosprawność. Usługi Policji Środkowej Szkocji są dostarczane przez personel zatrudniony w komisariatach i wydziałach w trzech rejonach władz lokalnych: Clackmannanshire, Falkirk i Stirling.

Dodatkowe informacje są dostępne na stronie www.centralscotland.police.uk

KONTAKT Z POLICJĄ

W NAGŁYM WYPADKU ZADZWOŃ POD 999

Numer **999** stosuje się tylko w nagłych wypadkach.

Nagły wypadek to takie zdarzenie, które wymaga natychmiastowej reakcji, np. napad na kogoś, przestępstwo w toku, poważny wypadek.

Sprawy rutynowe - aby zgłosić jakieś zajście lub uzyskać poradę, odwiedź lokalny komisariat policji lub zadzwoń pod numer **01786 456000**

Tłumaczenie – Jeżeli nie czujesz się pewnie mówiąc po angielsku, dostępne są usługi tłumacza.

Zgłaszanie zajścia na tle rasowym

Zajście na tle rasowym możesz zgłosić telefonicznie, osobiście na komisariacie lub poprzez skontaktowanie się z funkcjonariuszem policji. Sprawa zostanie potraktowana profesjonalnie i poważnie.

Grupa R.A.H.M.A.S. (Racist Attack & Harassment Multi Agency Strategy - Wieloagencyjna Strategia ds. Ataków Rasistowskich i Molestowania). Grupa RAHMAS to lokalny związek wielu agencji, który ma na celu wyeliminowanie rasizmu i wspieranie ofiar rasizmu na terenie Środkowej Szkocji. Każdy może zgłosić zajście na tle rasowym do jednej z agencji lub przez Internet na stronie www.rahmas.org.uk.

Lista partnerów RAHMAS oraz formularze zgłoszeniowe są dostępne na stronie internetowej RAHMAS.

Bezpieczeństwo na drodze

Przepisy w Wielkiej Brytanii mogą różnić się od tych w Twoim kraju. Zwracaj uwagę na ograniczenia prędkości, zasady parkowania, światła, przepisy dotyczące pasów bezpieczeństwa i znaki drogowe. Przepuszczaj pieszych na przejściach dla pieszych. Zapoznaj się z przepisami drogowymi. Informacje na ten temat są zawarte w broszurze zatytułowanej „Highway Code”, dostępnej na lokalnej poczcie.

Nie prowadź pod wpływem alkoholu

Wypadki drogowe

Jeżeli doznasz wypadku z udziałem innego pojazdu, albo spowodujesz szkody materialne, musisz się zatrzymać i podać swoje dane każdej uprawnionej osobie, jeśli ich zażąda. Jeżeli ktoś dozna obrażeń, lub właściciel uszkodzonego pojazdu jest nieobecny, musisz jak najszybciej, a nie później niż w ciągu 24 godzin, zgłosić wypadek na policji.

Upewnij się, że Twój samochód nadaje się do jazdy, ma ważny przegląd i ubezpieczenie.

Bezpieczeństwo osobiste

Zawsze staraj się powiadomić przyjaciela lub krewnego o swoich planach związanych z pracą lub podróżą. Upewnij się, że mają Twój numer telefonu i regularnie podawaj im swoje miejsce pobytu.

Przemoc domowa i wykorzystywanie

Przemoc domowa i wykorzystywanie mogą mieć miejsce w domu i poza nim. Może to być przemoc fizyczna lub psychiczna. Często jest to przestępstwem i nigdy nie powinno być tolerowane.

Zadzwoń pod numer telefonu zaufania ds. przemocy domowej - 0800 027 1234 w celu otrzymania dalszej porady i wsparcia.

Broń

Noszenie przy sobie jakiegokolwiek broni zaprojektowanej lub przerobionej w celu spowodowania obrażeń jest przestępstwem i może doprowadzić do aresztowania.

Musisz mieć poważne wytłumaczenie, jeżeli nosisz przy sobie broń, w tym nóż.

Zachowanie Aspołeczne

Każdy ma prawo do życia w spokoju, bez przemocy i dokuczania. Jeżeli będziesz się zachowywać aspołecznie, może to doprowadzić do aresztowania przez policję za zakłócanie spokoju.

Zalicza się do tego również zachowania natury rasistowskiej, homofobię lub nietolerancję religijną.

Alkohol/Palenie tytoniu

W większości wypadków alkohol może zakupić osoba powyżej 18 roku życia. Nie wolno kupować alkoholu dla osób poniżej 18 roku życia.

Nie wolno spożywać alkoholu w większości miejsc publicznych.

Tytoń lub papierosy może zakupić osoba powyżej 18 roku życia.

Nie można palić w budynkach publicznych (pubach, kawiarniach, biurach itp.)

Porada i wsparcie w problemach związanych z alkoholem. Zadzwoń na telefon zaufania: 0800 917 8282

Narkotyki - posiadanie, używanie, rozprowadzanie lub zamiar rozprowadzania narkotyków, takich jak: heroina, marihuana, kokaina, LSD itp., jest przestępstwem i spowoduje aresztowanie przez policję. Użycie takich leków na receptę jak valium, kodeina itp. niezgodnie z ich przeznaczeniem jest niebezpieczne i też może być przestępstwem.

Krajowy telefon zaufania ds. narkotyków - 0800 776600